

PRESSEMEDDELELSE NR. 117/24

Luxembourg den 29. juli 2024

Domstolens dom i sag C-202/24 | [Alchaster] ¹

Arrestordrer udstedt af Det Forenede Kongerige: Domstolen præciserer, på hvilke betingelser disse kan fuldbyrdes inden for Den Europæiske Union

Siden Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union reguleres fuldbyrdelsen i Unionen af arrestordrer udstedt af Det Forenede Kongerige ved handels- og samarbejdsaftalen mellem Unionen og Det Forenede Kongerige. Domstolen fastslår, at de judicielle myndigheder i de medlemsstater, som anmodes om at fuldbyrde en sådan arrestordre, skal foretage en selvstændig prøvelse af den risiko for tilsidesættelse af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, som den berørte person hævder at løbe i tilfælde af overgivelse til Det Forenede Kongerige. Den overgivelsesmekanisme, der er fastsat i handels- og samarbejdsaftalen, adskiller sig fra den, der er fastsat i rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre.

Handels- og samarbejdsaftalen ², der er indgået mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige for at regulere deres forbindelser efter Brexit, indeholder bl.a. bestemmelser om retsligt samarbejde i straffesager baseret på en overgivelsesmekanisme på grundlag af en arrestordre.

En distriktsdommer ved en ret i Nordirland (Det Forenede Kongerige) udstedte fire arrestordrer mod en person, der er mistænkt for at have begået terrorhandlinger. Den berørte person iværksatte appel ved den øverste domstol i Irland og gjorde herved gældende, at hans overgivelse ville være uforenelig med princippet om det strafferetlige legalitetsprincip på grund af en ugunstig ændring af reglerne om prøveløsladelse, som Det Forenede Kongerige havde vedtaget, efter at de pågældende lovovertrædelser angiveligt var blevet begået.

Den øverste domstol i Irland har anført, at Det Forenede Kongeriges øverste domstol allerede har fastslået, at disse regler er forenelige med den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (EMRK) ³, og at den i denne forbindelse allerede har forkastet den pågældendes argument om en risiko for tilsidesættelse af EMRK. Da den forelæggende ret var i tvivl om, hvorvidt den samme konklusion kunne drages med hensyn til det strafferetlige legalitetsprincip, der er fastsat i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) ⁴, forelagde den Domstolen et spørgsmål herom.

I dommen af dags dato præciserer Domstolen den rolle, som den fuldbyrdende judicielle myndighed i en medlemsstat skal spille i det tilfælde, hvor en person, der er omfattet af en arrestordre på grundlag af handels- og samarbejdsaftalen, gør gældende, at den pågældende løber en risiko for, at dette princip tilsidesættes i tilfælde af overgivelse til Det Forenede Kongerige. Domstolen præciserer, at denne fuldbyrdende judicielle myndighed skal foretage en selvstændig prøvelse af denne risiko på grundlag af chartret, selv om en risiko for tilsidesættelse af EMRK allerede er blevet udelukket.

Den fuldbyrdende judicielle myndighed skal kun afslå at fuldbyrde arrestordren, hvis den efter at have anmodet den udstedende judicielle myndighed om yderligere oplysninger og garantier råder over objektive, pålidelige, præcise og behørigt ajourførte oplysninger, der godtgør, at der er en reel risiko for, at der vil blive anvendt en strengere straf end den, der oprindeligt ville kunne være blevet pålagt på det tidspunkt, hvor lovovertrædelser blev begået.

Domstolen bemærker indledningsvis, at **rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre** ⁵ **ikke regulerer fuldbyrdelsen af arrestordrer udstedt af Det Forenede Kongerige efter udløbet af den overgangsperiode, der er fastsat i udtrædelsesaftalen** ⁶. **Fra dette tidspunkt har fuldbyrdelsen været reguleret af handels- og samarbejdsaftalen.** I henhold til denne aftale kan en medlemsstat kun afslå at fuldbyrde en sådan arrestordre af grunde, der følger af denne aftale. I denne forbindelse er de fuldbyrdende judicielle myndigheder i medlemsstaterne, når de træffer afgørelse om overgivelse af en person til Det Forenede Kongerige på grundlag af handels- og samarbejdsaftalen, forpligtet til at sikre overholdelsen af de grundlæggende rettigheder, som anerkendes i chartret.

Domstolen bemærker i denne henseende, at den forenklede og effektive ordning for overgivelse af dømte eller mistænkte personer, der er indført ved rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, hviler på den høje grad af **tillid**, der skal være mellem medlemsstaterne, og på **princippet om gensidig anerkendelse**. Dette princip udgør »hjørnestenen« i det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne på det strafferetlige område. Der er tale om et særligt kendetegn ved forholdet mellem medlemsstaterne, som er baseret på den grundlæggende præmis, at hver medlemsstat deler en række **fælles værdier, som Unionen er bygget på**, med samtlige andre medlemsstater og anerkender, at disse deler dem med den.

Et sådant tillidsniveau kan også fastsættes ved internationale aftaler mellem medlemsstaterne og visse tredjelande, der har særlige forbindelser med Den Europæiske Union. **Handels- og samarbejdsaftalen fastsætter imidlertid ikke sådanne særlige forbindelser mellem Det Forenede Kongerige og Den Europæiske Union, så meget desto mere som Det Forenede Kongerige ikke er en del af det europæiske område uden indre grænser.** Den overgivelsesmekanisme, der er fastsat i handels- og samarbejdsaftalen, adskiller sig derudover på visse områder væsentligt fra den, der er fastsat i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Når den eftersøgte person i denne sammenhæng påberåber sig en risiko for tilsidesættelse af en grundlæggende rettighed, der er sikret ved chartret, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed undersøge samtlige relevante forhold med henblik på at vurdere den pågældendes forventede situation i tilfælde af personens overgivelse til Det Forenede Kongerige. Til forskel fra den prøvelse i to trin ⁷, der skal foretages inden for rammerne af den europæiske arrestordre, forudsætter dette, at der samtidig tages hensyn til såvel de regler og den praksis, der generelt gælder i dette land, som til de særlige forhold, der gør sig gældende for denne persons individuelle situation, når princippet om gensidig tillid og princippet om gensidig anerkendelse ikke finder anvendelse.

Hvad endelig angår ændringen af reglerne om prøveløsladelse fastslår Domstolen, at en foranstaltning vedrørende fuldbyrdelsen af en straf kun er uforenelig med chartret, hvis den medfører en ændring af det reelle omfang af den straf, der ville kunne være blevet pålagt på den dag, hvor den pågældende lovovertrædelse blev begået, hvilket således medfører, at der pålægges en strengere straf end den, der oprindeligt ville kunne være blevet pålagt.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse. Denne afgørelse er på tilsvarende måde bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen og eventuelt et resumé](#) af dommen offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127.

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎(+32) 2 2964106.

Følg Domstolen online!

Direktoratet for Kommunikation
Kontoret for Presse og Information

curia.europa.eu

¹ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

² [Handels- og samarbejdsaftale](#) mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side.

³ Den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, som ændret ved protokol nr. 11 og nr. 14 og suppleret ved tillægsprotokol og protokol nr. 4, 6, 7, 12, 13 og 16.

⁴ [Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder](#).

⁵ [Rammeafgørelse af 13.6.2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse](#) mellem medlemsstaterne, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26.2.2009 (herefter »rammeafgørelsen«).

⁶ [Aftale om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab](#).

⁷ For så vidt angår en europæisk arrestordre skal den fuldbyrdende judicielle myndighed i forbindelse med det første trin afgøre, om der foreligger oplysninger, som godtgør, at der er en reel risiko for tilsidesættelse af en grundlæggende rettighed i den udstedende medlemsstat som følge af enten systemiske eller generelle mangler eller mangler, som mere specifikt berører en objektivt identificerbar gruppe af personer. I forbindelse med det andet trin skal den på konkret og præcis vis efterprøve, i hvilket omfang de mangler, der er identificeret på det første trin, kan have en indvirkning på den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, og om der – henset til dennes personlige situation – er tungtvejende og godtgjorte grunde til at antage, at denne person vil løbe en reel risiko for tilsidesættelse af den relevante grundlæggende rettighed, såfremt personen overgives til den udstedende medlemsstat. Forpligtelsen til at fastslå, om der foreligger generelle mangler, inden det på konkret og præcis vis er muligt at efterprøve, om den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, vil løbe en reel risiko for tilsidesættelse af en grundlæggende rettighed, har til hensigt at sikre, at en sådan kontrol kun foretages i særlige tilfælde. Den udgør således konsekvensen af formodningen om, at den udstedende medlemsstat overholder de grundlæggende rettigheder, som følger af princippet om gensidig tillid.